

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/248/2020
Identifikačné číslo spisu:	7911216399
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2021
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:7911216399.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalujúceho Mesta Trebišov, so sídlom v Trebišove, M. R. Štefánika 862/204, proti žalovanému D. Q., živnostníkovi s miestom podnikania v Sečovciach, SNP 819/19, zastúpenému JUDr. Stanislavom Bovanom, advokátom v Trebišove, M.R. Štefánika 1161/184, o vypratanie nebytových priestorov, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 6C/183/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. februára 2020 sp. zn. 2Co/18/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalujúcemu nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 31. marca 2014 č. k. 6C/183/2011 - 115 žalovanému uložil povinnosť vypratať nebytové priestory nachádzajúce sa v nehnuteľnosti v katastrálnom území A., na LV č. XXXX, stavba, Zimný štadión, súpisné číslo: 2424, nachádzajúcej sa na parc. č. 3965/3 a na par. č. 3965/4, a to do 3 dní; rozhodnutie o trovách konania potom vyhradil samostatnému uzneseniu. V rozsudku právne zdôvodnenom ustanovením § 720 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), len všeobecným odkazom na zákon č. 116/1190 Zb. (o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení neskorších zmien a doplnení) a rovnako všeobecnými odkazmi na niektoré články zmluvy účastníkov konania (dnes strán) o nájme nebytových priestorov z 30. októbra 2007 (ďalej tiež len „nájomná zmluva“) dospel k záveru, že žalujúce (v postavení prenajímateľa priestorov) uzavrelo so žalovaným (v postavení nájomcu priestorov) platnú nájomnú zmluvu, ktorú neskôr i platne vypovedalo a žaloba tak bola dôvodnou. Na veci podľa súdu prvej inštancie nič nemenilo ani to, že v inom žalovaným iniciovanom konaní toho istého súdu o neplatnosť výpovede nájomnej zmluvy (vo veci sp. zn. 2C/172/2011) bol vyslovený (v odôvodnení rozsudku) záver o neplatnosti nájomnej zmluvy, keďže rozhodujúcim bol výsledok takého skoršieho konania a tým bolo zamietnutie žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež len „odvolací súd“) rozsudkom z 15. októbra 2015 sp. zn. 2Co/705/2014 na odvolanie žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol.

Odvolací súd takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanovením § 126 ods. 1 O. z. a vecne z obsahu spisu vyplývajúcim záverom o neexistencii žiadnych vecí žalovaného v priestoroch majúcich sa podľa žaloby vypratať, pre ktorý žaloba o vypratanie priestorov (už vypratanych) nemôže mať nádej na úspech.

3. Tento rozsudok odvolacieho súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) na dovolanie žalujúceho uznesením z 26. septembra 2018 sp. zn. 7 Cdo 216/2017 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Výtkol odvolaciemu súdu, že pri svojom rozhodnutí použil ustanovenie § 126 O. z., ktoré súd prvej inštancie neaplikoval, ako aj čiastočne odlišné skutkové závery, ktoré skutočnosti si vyžadovali nariadenie pojednávania.

4. Odvolací súd následne rozsudkom z 27. februára 2020 sp. zn. 2Co/18/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Po vrátení veci podľa § 382 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákonov č. 87/2017 Z. z. a č. 350/2018 Z. z., ďalej len „C. s. p.“) vyzval strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu § 126 ods. 1 O. z., podľa § 385 C. s. p. nariadil na prejednanie odvolania pojednávanie a po doplnení dokazovania dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Dodal, že podľa rozsudkov súdu prvej inštancie z 27. júna 2014 sp. zn. 10C/19/2012 a odvolacieho súdu z 28. februára 2017 sp. zn. 6Co/445/2015 a uznesenia najvyššieho súdu z 26. júna 2019 6 Cdo 40/2018 žalovaný v rokoch 2009 až 2011 užíval nebytové priestory bez platnej nájomnej zmluvy, keďže zmluvu z 30. októbra 2007 je nutné pokladať za absolútne neplatnú. Vychádzal z princípu predvídateľnosti a záväznosti súdnych rozhodnutí, preto ani v tomto konaní nemohol platnosť nájomnej zmluvy z 30. októbra 2007 vyhodnotiť inak, na podklade neplatnej zmluvy tak žalovanému nesvedčí právo sporné nebytové priestory užívať a žalovaný nepreukázal, žeby priestory bol oprávnený užívať na základe iného právneho titulu. Uviedol (odvolací súd), že bolo nevyhnutné sa vysporiadať s tým, či navrhovaný petít (o vypratanie nebytových priestorov) má opodstatnenie aj v situácii, ak v nich žalovaný aj podľa zápisnice o súpise hnutelných vecí z 13. februára 2014, vyhotovenej súdnou exekútorkou JUDr. Máriou Hlavňovou, už žiadne hnutelné veci nemá. Podľa zaužívanej súdnej praxe, ak rozhodnutie ukladá vypratať nebytový (či bytový) priestor, je vo vypratanií obsiahnuté aj odovzdanie priestoru a pokiaľ povinný tento oprávnenému neodovzdá (napríklad aj poskytnutím kľúčov), nedošlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti. Keďže žalovaný priestory zapísané na LV č. XXXX v kat. úz. A. žalujúcemu odmieta riadne odovzdať, je podľa odvolacieho súdu ním preskúmaný rozsudok opodstatnený a vecne správny. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol, pretože súd prvej inštancie si rozhodnutie o nich vyhradil až na obdobie po právoplatnosti rozsudku, a to ešte podľa predchádzajúcej procesnej úpravy (Občianskeho súdneho poriadku - zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), ktorá mu to umožňovala.

5. Proti tomuto rozsudku podal včas dovolanie žalovaný (ďalej tiež len „dovolateľ“). Dovolanie odôvodnil ust. § 420 písm. f/ C. s. p. tvrdiac, že napádané rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd sa podľa dovolateľa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne nevysporiadal s dôkazmi, ktoré jasne preukazujú dobromyseľnosť držby spornej nehnuteľnosti v rozhodnom čase. Dovolateľ namieta nepreskúmateľnosť a nesprávnosť rozhodnutia s tvrdením, že povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie bola porušená a tým aj právo na spravodlivý proces. Z týchto dôvodov navrhol zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

6. Žalujúce dovolací návrh nepodalo.

7. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.), na to oprávnenou osobou (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

8. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

9. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Žalovaný vyvodzujúci prípustnosť jeho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. namietal nevysporiadanie sa s dôkazmi a nesprávne zistený skutkový stav odvolacím súdom, ako aj nedostatočné odôvodnenie, nesprávnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (tu porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018 - bod 26, 5 Cdo 57/2019 - body 9 a 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

14. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania (ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 420 C. s. p.) nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

15. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili. Mali za preukázané, že nájomná zmluva z 30. októbra 2007 bola neplatná a žalovaný nepreukázal oprávnenie predmetné nebytové priestory užívať na základe iného právneho titulu, pričom samotný žalovaný vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom 22. marca 2012 v rámci sporu vedeného súdom prvej inštancie pod sp. zn. 2C/172/2011 uviedol, že zmluvu datovanú 30. októbrom 2007 podpísal, aby nebytové priestory neužíval bez právneho dôvodu, čo implikuje, že v tej dobe si bol vedomý faktu, že užívanie priestorov z jeho strany nie je kryté nájomnou zmluvou.

16. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať to, že žalovaný sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania (dnes tiež strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a

požiadavkami, rovnako ako ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je ani oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, keď (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - tu porovnaj tiež ustanovenie § 442 C. s. p., v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté závažnými deficitmi v dokazovaní (bod 12. tohto uznesenia in fine) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

18. Dovolací súd tiež opakuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

19. Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd vec nesprávne posúdil a zmätočne vyvodil právny záver, dovolací súd uvádza, že ak súdy prípadne rozhodli na základe neúplných alebo nesprávnych skutkových zistení, nesprávne vyhodnotených výsledkov vykonaného dokazovania alebo ak dospeli k nesprávnym právnym záverom, ide tu buď o nedostatky pri zisťovaní skutkového stavu (ktoré C. s. p. ako osobitný dôvod prípustnosti dovolania nepozná) alebo o to, že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení. Nesprávne právne posúdenie ale nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. (viď R 24/2017), lebo takáto nesprávnosť nepredstavuje procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v tomto ustanovení.

20. Z už uvedených dôvodov preto najvyšší súd musel dospieť k záveru, že tvrdený dôvod prípustnosti dovolania nie je daný. Preto mu neostávalo iné, než dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietnuť.

21. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.